

Advies

Dienstencheques

Brussel, 13 juni 2012

Adviesvraag: SERV-Advies over rapport 14 van het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 'De dienstencheques in Vlaanderen. Tot uw dienst of ten dienste van de zorg?'
Adviesvrager: Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
Ontvangst adviesvraag: 25 augustus 2011
Adviestermijn: onbepaald

Goedkeuring dagelijks bestuur SERV: 6 juni 2012
Goedkeuring/bekrachtiging raad: 13 juni 2012

De heer Jo Vandeurzen
Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
Koolstraat 35

B-1000 BRUSSEL

Contactpersoon
Sandra Hellings
shellings@serv.be

ons kenmerk
SERV_ADV_201200503_Advies_Rapport 14 steunpunt WVG

Brussel
13 juni 2012

Betreft: Vraag om advies over het rapport 'De dienstencheques in Vlaanderen. Tot uw dienst of ten dienste van de zorg?'

Geachte Mijnheer de minister

De SERV ontving op 25 augustus uw verzoek om een advies te verlenen met betrekking tot het rapport 'De dienstencheques in Vlaanderen. Tot uw dienst of ten dienste van de zorg?' van het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

De scoop van dit onderzoek is de zorgsector. Gezien het systeem van de dienstencheques een belangrijk instrument is binnen het globale arbeidsmarktbeleid, brengt de SERV als antwoord een advies uit dat ruimer gaat en zich niet op de zorgsector toespitst. De SERV hield hierbij ook rekening met de (mogelijke) wijzigingen aan het dienstenchequesysteem in het kader van de zesde Staatshervorming. Ook knoopt de SERV in haar advisering aan bij het VESOC-akkoord Loopbaanbeleid.

De SERV vindt het niet wenselijk om radicale wijzigingen door te voeren wat betreft de doelstellingen, toegelaten activiteiten of gebruikers van het dienstenchequesysteem. De SERV onderstreept dat het dienstenchequesysteem blijvend moet inspelen op de initiële doelstellingen van jobcreatie, bestrijden van zwartwerk en ondersteunen van de combinatie arbeid en gezin. De SERV wenst dat het systeem met prioriteit gericht is op de tewerkstelling van niet-werkende werkzoekenden en herintreders.

De sociale partners vragen bijzondere aandacht voor de erkenningsvoorwaarden van alle types van dienstencheque-ondernemingen en wensen, ook na de bevoegdheidsoverdracht, op Vlaams niveau op dezelfde wijze betrokken te blijven bij de erkenningsprocedure. De sociale partners wensen tevens betrokken te worden bij het beheer van het dienstenchequesysteem.

De SERV onderstreept dat de regionalisering van deze bevoegdheid de nood aan communicatie, informatie-uitwisseling, samenwerking en afstemming tussen de betrokken entiteiten nog meer doet toenemen. De concrete invulling of mogelijke implicaties van welke maatregelen van toepassing zijn, vraagt dringend om bijkomend juridisch onderzoek. Tot slot wenst de SERV te beklemtonen dat het uitgangspunt van het beleid de beheersbaarheid van de groei van het systeem moet zijn en dit omwille van budgettaire consequenties.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
Administrateur-generaal

K. Van Eetvelt
Voorzitter

Inhoud

Krachtlijnen van het advies.....	5
Deel 1 Advies	7
1. Situering adviesvraag.....	7
2. Uitgangspunten bij advisering.....	7
3. Aanbevelingen	8
3.1. Doelstellingen behouden	8
3.2. Geen uitbreiding van de toegelaten activiteiten.....	8
3.3. Focus op tewerkstelling van niet-werkende werkzoekenden en herintreders	9
3.4. Dienstencheques bestemd voor natuurlijke personen	10
3.5. Aandacht voor de erkenning van dienstencheque-ondernemingen	10
3.6. Het budgettair kader is een belangrijk aandachtspunt.....	10
3.7. Nood aan aandacht voor de leefbaarheid van ondernemingen en werknemers	11
3.8. Toepassingsgebied.....	11
3.9. Controle en inspectie	11
Deel 2 Het dienstenchequesysteem toegelicht.....	12
1. De doelstellingen van het systeem van de dienstencheques.....	12
2. Een sector in groei	13
3. De activiteiten waarvoor dienstencheques kunnen worden ingezet.....	13
4. Bevoegdheidsoverdracht in het kader van de zesde staatshervorming.....	14
5. De dienstenchequewerknemers	15
6. Uiteenlopende ondernemingen kunnen een erkenning krijgen.....	16
7. Het budgettair kader	18
8. Controle en inspectie	19
Referentielijst.....	20
Bijlage.....	21

Krachtlijnen van het advies

De SERV schuift in dit advies aanbevelingen naar voor die betrekking hebben op de doelstellingen, de activiteiten, de werknemers, de gebruikers, de erkenning, de controle en inspectie, het toepassingsgebied en het budgettair kader van het dienstenchequesysteem alsook een aantal bijkomende aspecten ten gevolge van de regionalisering van deze bevoegdheid.

Doelstellingen en afbakening (activiteiten en gebruikers) van het dienstenchequesysteem

- Voor de SERV is het belangrijk dat de Vlaamse overheid zoekt naar een evenwicht tussen het behoud van stabiliteit in de sector en (eventuele wijzigingen die samengaan met) het beheersbaar houden van de huidige (ongecontroleerde) groei. De SERV vindt het **niet wenselijk om radicale wijzigingen door te voeren**. De SERV onderstreept dat het dienstenchequesysteem blijvend moet inspelen op de initiële doelstellingen van het verhogen van de werkgelegenheidsgraad, het bestrijden van zwartwerk en het ondersteunen van de combinatie arbeid en gezin. De activiteiten waarvoor dienstencheques kunnen worden ingezet, moeten voortvloeien uit dit doelstellingskader. De SERV wenst de lijst met toegelaten activiteiten niet uit te breiden. De SERV wenst ook op het vlak van de gebruikers geen wijzigingen door te voeren.
- Er moet een oplossing worden gezocht voor het gebruik van dienstencheques voor vervoer van personen met beperkte mobiliteit.
- De SERV pleit voor het behoud van **het principe van één dienstencheque voor één uur prestatie**. Dit principe maakt dat voor bepaalde activiteiten, in overleg met de sociale partners, een oplossing moet worden gezocht.
- De SERV is van mening dat het beleid inzake de dienstencheques met prioriteit moet gericht zijn op **de tewerkstelling van niet-werkende werkzoekenden en herintreders**. In dit kader stellen de sociale partners voor dat de 60%-maatregel (60% van de nieuwe dienstencheque-banen naar UVW'ers en/of leefloners) bij de overdracht wordt geëvalueerd en indien nodig wordt bijgestuurd via sociaal overleg.

Leefbaarheid van ondernemingen en werknemers

- De sociale partners onderstrepen de nood aan aandacht voor de leefbaarheid van de dienstencheque-ondernemingen en de leefbaarheid van de dienstenchequewerknemers. Inzake de leefbaarheid voor dienstencheque-ondernemingen wordt vooral de aandacht gevestigd op de financiële situatie van organisaties met activiteiten op locatie. Inzake de leefbaarheid voor werknemers wijzen de Vlaamse sociale partners er op dat het arbeidsrechtelijke luik een federale materie blijft. De SERV-partners roepen de overheid en de sectorale sociale partners op om actie te ondernemen op de diverse betrokken niveaus.

Erkenning, controle en inspectie

- In het kader van verdere professionalisering van de sector, moet er volgens de SERV **aandacht zijn voor de erkenningsvoorwaarden van alle typen van dienstencheque-ondernemingen**. In dit kader nemen de sociale partners akte van de

federaal voorgestelde maatregelen, met name het ontwerp van programmawet dat door de Ministerraad werd goedgekeurd en een wettelijke basis legt voor verdere professionalisering en betere controle en fraudebestrijding in de sector. .

- Federaal is er een paritair samengestelde erkenningscommissie in de schoot van de RVA. De sociale partners wensen na de bevoegdheidsoverdracht op dezelfde manier betrokken te blijven bij de erkenning van dienstencheque-ondernemingen.
- Het is belangrijk te leren uit de evolutie van het federale controlekader (o.a. risicoanalyse). Er is nood aan een **goede samenwerking en informatie-uitwisseling** tussen alle betrokken actoren op de verschillende niveaus. Er is tevens nood aan goede informatiedoorstroming van de inspectiediensten naar de erkenningscommissie.

Het budgettair kader

- Via het Institutioneel akkoord worden de Dienstencheques in het kader van het doelgroepenbeleid op de arbeidsmarkt geregionaliseerd. Het bedrag dat wordt overgeheveld, is niet kostendekkend indien de huidige groei van het dienstenchequesysteem zich verderzet. De SERV benadrukt dat het uitgangspunt van het beleid **de beheersbaarheid van de groei van het systeem** moet zijn en dit o.w.v. budgettaire consequenties. Het budget dat voor het dienstenchequesysteem wordt ingezet, moet de huidige behoefte dekken. Maar na de bevoegdheidsoverdracht moet er worden gewerkt aan het beheersbaar houden van het systeem in de toekomst.
- Er wordt in dit kader gestreefd naar effectieve maatregelen t.a.v. zowel de gebruikers als de bedrijven om de continuïteit van de bedrijven en de beheersbaarheid van het systeem te vrijwaren.
- Een gesloten budget wordt uitgesloten opdat de zekerheid naar werknemers, gebruikers en ondernemingen/organisaties gegarandeerd blijft.

Overige aandachtspunten m.b.t. de regionalisering van het dienstenchequesysteem

- De SERV wenst de mogelijke complexiteit van de bevoegdheidsoverdracht te benadrukken alsook de **nood aan bijkomend juridisch onderzoek**. De concrete invulling of mogelijke implicaties van welke criteria voor welke maatregelen van toepassing zijn, moeten nog in detail worden uitgeklaard.
- Er is nood aan **afstemming tussen de gefedereerde entiteiten**. Er rekening mee houdend dat realisatie van de beoogde doelstellingen belangrijk is en beperkingen jobcreatie niet in de weg mogen staan.
- Bij eventuele wijzigingen aan het systeem o.w.v. regionalisering is het nodig **tijdig en transparant te communiceren** met de dienstenchequegebruikers, -ondernemingen en -werknemers. En dit na overleg met de sociale partners.
- De sociale partners wensen na de bevoegdheidsoverdracht betrokken te worden bij **het beheer** van het dienstenchequesysteem.

Deel 1 Advies

1. Situering adviesvraag

Op 25 augustus 2011 ontving de SERV van Vlaams Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin Dhr. Vandeuren het verzoek om rapport 14 van het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 'De dienstencheques in Vlaanderen. Tot uw dienst of ten dienste van de zorg?' te adviseren.

Op 29 september 2011 richtte de SERV een schrijven tot de Minister met volgende mededeling: "De scope van dit onderzoek is de zorgsector. Gezien de dienstencheques een belangrijk instrument zijn binnen het globale arbeidsmarktbeleid, willen we dit SERV-advies niet louter tot deze sector beperken." De SERV behandelde het dossier vanuit het perspectief van de arbeidsmarkt. Dit advies Dienstencheques is verder gekaderd in het VESOC-akkoord Loopbaanbeleid. Dienstencheques worden gezien als een instrument van doelgroepenbeleid voor kortgeschoolden. Daarnaast faciliteren dienstencheques de combinatie arbeid en privéleven wat de werkbaarheidsgraad en werkzaamheidsgraad verhoogt en de vervroegde uittrede tegengaat. In haar advisering hield de SERV ook rekening met de (mogelijke) wijzigingen in het kader van de zesde Staatshervorming.

De SERV wijst in haar advisering eerst op een aantal meer algemene uitgangspunten. Deze hebben betrekking op dienstencheques als arbeidsmarktinstrument, dienstencheques in het kader van de zesde staatshervorming, evenwicht tussen stabiliteit en beheersbaar houden van de groei, nood aan tijdige en transparante communicatie, betrekken van de sociale partners bij het beheer van het dienstenchequesysteem (paragraaf 2). Paragraaf 3 behandelt de concrete aanbevelingen. Deze hebben betrekking op de doelstellingen (paragraaf 3.1.), de toegelaten activiteiten (paragraaf 3.2.), de werknemers (paragraaf 3.3.), de dienstenchequegebruikers (paragraaf 3.4.), de erkenning van dienstencheque-ondernemingen (paragraaf 3.5.), het budgettair kader (paragraaf 3.6.), de leefbaarheid van ondernemingen en werknemers (paragraaf 3.7.), het toepassingsgebied (paragraaf 3.8.) en controle en inspectie (paragraaf 3.9.).

2. Uitgangspunten bij advisering

De SERV wijst in haar advies op volgende meer algemene uitgangspunten:

- De SERV heeft zich uitgesproken over de dienstencheques als instrument binnen het arbeidsmarktbeleid. Met ongeveer 72.000 werknemers in Vlaanderen is dit een belangrijke sector geworden qua tewerkstelling.
- De SERV heeft dit advies gekaderd binnen de bevoegdheidsoverdracht van de staatshervorming. Via het Institutioneel akkoord worden de Dienstencheques in het kader van het doelgroepenbeleid op de arbeidsmarkt geregionaliseerd. De SERV wijst er op dat het bedrag dat wordt overgeheveld, niet kostendekkend zal zijn indien de huidige groei van het dienstenchequesysteem zich verder zet. De beheersbaarheid van de groei is een belangrijk issue voor de sociale partners.

- Het is belangrijk te zoeken naar een evenwicht tussen het behoud van stabiliteit in de sector en (eventuele wijzigingen die samengaan met) het beheersbaar houden van de huidige (ongecontroleerde) groei. De sociale partners vinden het niet wenselijk om radicale wijzigingen door te voeren.
- Bij eventuele wijzigingen aan het systeem om wille van regionalisering is het nodig tijdig en transparant te communiceren met de dienstenchequegebruikers, dienstencheque-ondernemingen en dienstenchequewerknemers. En dit na overleg met de sociale partners.
- De sociale partners wensen betrokken te worden bij het beheer van het dienstenchequesysteem.

3. Aanbevelingen

3.1. Doelstellingen behouden

- De SERV is van mening dat het dienstenchequesysteem blijvend moet inspelen op de initiële doelstellingen. In het bijzonder voor de arbeidsmarkt betekent dit het inzetten van dienstencheques voor:
 - Jobcreatie
 - Bestrijden van zwartwerk
 - Ondersteuning combinatie arbeid en gezin voor alle groepen van gebruikers die er vandaag kunnen van genieten
- De SERV onderstreept dat de kostprijs een belangrijk aspect is bij het bepalen van de doelstellingen. De doelstellingen kunnen niet los worden gezien van de budgettaire beheersbaarheid van het systeem.

3.2. Geen uitbreiding van de toegelaten activiteiten

- De SERV stelt dat er een duidelijke link is tussen de activiteiten waarvoor dienstencheques kunnen worden ingezet en de doelstellingen die men met het systeem beoogt. Dit betekent dat de toegelaten activiteiten moeten passen binnen het vooropgestelde doelstellingenkader.
- Momenteel kunnen dienstencheques worden ingezet voor huishulp van huishoudelijke aard. Het gaat om activiteiten in de woonplaats van de gebruiker (schoonmaken van de woning met inbegrip van de ramen, wassen en strijken, kleine occasionele naaiwerken, bereiden van maaltijden) en om activiteiten buiten de woonplaats van de gebruiker (boodschappendienst, begeleid vervoer van personen met beperkte mobiliteit, strijken met inbegrip van verstelwerk van het te strijken linnen). Het gebruik van dienstencheques voor huishulp is niet toegelaten voor personen die in een home verblijven of in een andere instelling voor collectief verblijf gehuisvest zijn (met uitzondering van service flats). Dienstencheques kunnen wel worden ingezet voor moederschapshulp; om zelfstandig werkende vrouwen tijdens of na het bevallingsverlof bij te staan, hebben zij recht

op moederschapshulp onder de vorm van dienstencheques. Gelet op de doelstellingen en rekening houdend met budgettaire overwegingen wenst de SERV de lijst met toegelaten activiteiten niet uit te breiden. Sinds 2006 kunnen vrouwen in een zelfstandigenstatuut in het kader van de bevallingsrust 105 dienstencheques gratis verkrijgen via hun sociaal verzekeringsfonds om in te zetten als moederschapshulp. De sociale partners stellen unaniem dat deze maatregel wordt verdergezet met oog op de combinatie arbeid en gezin van vrouwen in een zelfstandigenstatuut.

- De SERV wenst het principe van het betalen van één dienstencheque voor één uur geleverde prestatie te behouden. Dit principe maakt dat voor bepaalde activiteiten, in overleg met de sociale partners een oplossing moet worden gezocht.
- De SERV vraagt bijzondere aandacht voor het gebruik van dienstencheques voor vervoer van personen met beperkte mobiliteit.¹ Gelet op de complementariteit met de Diensten Aangepast Vervoer (DAV) en/of het decreet Basismobiliteit zijn de sociale partners van oordeel dat deze maximaal afgestemd moeten worden. Indien een integratie in het decreet inzake Diensten voor Aangepast Vervoer en/of het decreet Basismobiliteit aangewezen is, is het voor de sociale partners van belang dat de continuïteit van de dienstverlening wordt gegarandeerd voor zowel de dienstencheque-gebruikers als de betrokken dienstencheque-ondernemingen.

3.3. Focus op tewerkstelling van niet-werkende werkzoekenden en herintreders

- De SERV onderschrijft het principe dat het beleid inzake dienstencheques met prioriteit gericht is op de tewerkstelling van niet-werkende werkzoekenden en herintreders. De SERV stelt vast dat dit principe door de federale overheid vandaag wordt vertaald via een 60%-maatregel². De sociale partners stellen voor dat deze maatregel bij de overdracht wordt geëvalueerd en indien nodig bijgestuurd via sociaal overleg, hierbij rekening houdend met het bestaande arbeidsmarktinstrumentarium dat de transitie naar werk bewerkstelligt.

¹ Momenteel wordt hieronder verstaan de hulp bij verplaatsingen van een particulier of van een minderjarig kind, met een erkenning als mindervalide:

- wanneer de persoon die bij dit vervoer geholpen wordt een erkend gehandicapt persoon is dan moet het transport uitgevoerd worden met een aangepast voertuig waarvoor de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer een attest heeft afgeleverd;
- wanneer de particulier geniet van een uitkering voor bejaardenhulp of wanneer de particulier minstens 60 jaar is en prestaties geniet, verstrekt door de door de bevoegde overheid erkende dienst voor gezin en bejaardenhulp, dan is een aangepast voertuig niet vereist.

² In de wet houdende diverse bepalingen van 28 december 2011 is een wettelijke bepaling voorzien (artikel 77) die de koning de mogelijkheid biedt om bijkomende voorwaarden op te leggen bij de aanwerving van dienstenchequewerknemers. In de federale begrotingsnotificatie voor 2012 staat dat er maatregelen zullen getroffen worden opdat 60% van de nieuwe dienstencheque-banen naar UVW'ers en/of leefloners zou gaan. *Het betreffende KB dat de maatregel vorm moet geven, is nog niet verschenen.*

3.4. Dienstencheques bestemd voor natuurlijke personen

- De gebruikers zijn de natuurlijke personen die gebruik maken van de dienstencheques (Wet 20 juli 2001). De SERV wenst op het vlak van het type van dienstenchequegebruikers geen wijzigingen door te voeren. Het dienstenchequesysteem is een belangrijk instrument tot een verhoging van de werkzaamheidsgraad en de werkbaarheidsgraad via een betere combinatie arbeid en gezin.

3.5. Aandacht voor de erkenning van dienstencheque-ondernemingen

- De SERV schuift naar voor dat, in het kader van verdere professionalisering van de sector, er nood is aan aandacht voor erkenning(svoorwaarden) van alle typen van dienstencheque-ondernemingen. Hierbij wordt akte genomen van het ontwerp van programmawet die op 20 april 2012 door de federale Ministerraad werd goedgekeurd. In dit plan wordt een wettelijke basis gelegd voor een verdere professionalisering en betere controle op de sector van de dienstenchequebedrijven.
- Momenteel is er federaal een paritair samengestelde erkenningscommissie in de schoot van de RVA. De sociale partners willen in dezelfde mate betrokken zijn bij de erkenning van dienstencheque-ondernemingen.

3.6. Het budgettair kader is een belangrijk aandachtspunt

- De SERV benadrukt dat de beheersbaarheid van de groei van het systeem het uitgangspunt moet zijn en dit om wille van budgettaire consequenties. Hierbij wordt er gewezen op volgende aspecten:
 - dat het dienstenchequesysteem niet via een gesloten budget kan gefinancierd worden. Zekerheid naar werknemers, gebruikers en ondernemingen/organisaties, moet immers gegarandeerd worden;
 - dat de vooropgestelde doelstelling van dienstencheques als tewerkstellingsinstrument impliceert dat het systeem van de dienstencheques verder kan groeien;
 - dat het budget dat voor het dienstenchequesysteem wordt ingezet bij bevoegdheidsoverdracht de huidige behoefte moet dekken. Maar na overdracht moet er worden gewerkt aan het beheersbaar houden van het systeem in de toekomst;
 - dat er in dit kader wordt gestreefd naar effectieve maatregelen t.a.v. zowel de gebruikers als de bedrijven om de continuïteit van de bedrijven en de beheersbaarheid van het systeem te vrijwaren.

3.7. Nood aan aandacht voor de leefbaarheid van ondernemingen en werknemers

- De sociale partners onderstrepen de nood aan aandacht voor de leefbaarheid van de dienstencheque-ondernemingen en de leefbaarheid van de dienstenchequewerknemers.
- Inzake de leefbaarheid voor dienstencheque-ondernemingen wordt de vraag gesteld of het totale bedrag van 21,72 euro de kosten dekt. In dit kader wordt vooral de aandacht gevestigd op de financiële situatie van organisaties met activiteiten op locatie.
- Inzake de leefbaarheid voor werknemers wijzen de Vlaamse sociale partners erop dat het arbeidsrechtelijke luik een federale materie blijft. De SERV-partners roepen de overheid en de sectorale sociale partners op om actie te ondernemen op de diverse betrokken niveaus.”

3.8. Toepassingsgebied

- Om uit te klaren welke criteria bepalend zijn voor de toepassing van welk soort maatregel wordt best een onderscheid gemaakt tussen ondernemingen/organisaties, gebruikers en werknemers. Aldus is bij wijze van voorbeeld een mogelijk criterium voor de toepassing van de erkenningsvoorwaarden of subsidiëring van de ondernemingen/organisaties de vestiging van de onderneming/organisatie in het gewest relevant. Wat de fiscale aftrek in hoofde van de gebruiker betreft is een mogelijk criterium de woonplaats in het gewest. De concrete invulling of mogelijke implicaties hiervan moeten nog verder worden uitgeklaard. De SERV wenst evenwel de mogelijke complexiteit van de bevoegdheidsoverdracht te benadrukken alsook de nood aan bijkomend juridisch onderzoek.
- Verder wenst de SERV er op te wijzen dat er nood is aan afstemming tussen de gefedereerde entiteiten. Realisatie van de beoogde doelstellingen is hierbij evenwel belangrijk. Beperkingen mogen jobcreatie niet in de weg staan.

3.9. Controle en inspectie

- Volgens de SERV is er nood aan goede informatiedoorstroming van de inspectiediensten naar de erkenningscommissie.
- De SERV adviseert om te leren van de lessen die men kan trekken uit de evolutie van het federale controlekader (o.a. risicoanalyse). Er zal in de toekomst nog meer nood zijn aan samenwerking en informatie-uitwisseling tussen de verschillende diensten daar bepaalde organisaties federaal blijven. De SERV neemt akte van federaal voorgestelde maatregelen (cfr. eerder vermeld ontwerp van programmawet die op 20 april 2012 door de federale Ministerraad werd goedgekeurd).

Deel 2 Het dienstenchequesysteem toegelicht

1. De doelstellingen van het systeem van de dienstencheques

In 2003 werd in België het systeem van de dienstencheques ingevoerd. Met deze cheques kunnen natuurlijke personen 'buurtdiensten' aankopen bij een erkende dienstencheque-onderneming tegen een fiscaal gunstig tarief. De dienstencheque is m.a.w. een betaalmiddel, uitgegeven door een uitgiftebedrijf, waarmee natuurlijke personen een prestatie kunnen laten leveren. De erkende onderneming laat de diensten uitvoeren door een werkzoekende die tewerkgesteld wordt met een arbeidsovereenkomst.³

De federale overheid beoogde de realisatie van vier doelstellingen met het invoeren van het stelsel van de dienstencheques⁴:

- De verhoging van de werkgelegenheidsgraad, in het bijzonder de vrouwelijke werkgelegenheidsgraad, maar ook die van de lager geschoolden en de oudere werkzoekenden⁵.
- De bestrijding van de illegale arbeid.
- De bevrediging, voor zoveel mogelijk personen, van behoeften die niet of niet volledig worden ingevuld.
- De ondersteuning van de economische groei door het scheppen van nieuwe activiteiten.

Hieruit valt af te leiden dat het systeem van de dienstencheques op de eerste plaats als tewerkstellingsmaatregel was bedoeld. De overheid wil een deel van de laaggeschoolde bevolking activeren en de economische groei stimuleren. Daarnaast wil men een antwoord bieden op de nieuwe sociale behoefte van de actieve bevolking om arbeid en gezin te combineren.

³ Departement Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid, *Inventarisatie impact zesde staatshervorming: Bijlage Fiches*, 2012.

⁴ Memorie van Toelichting, Wetsontwerp tot bevordering van buurtdiensten en –banen, 1 juni 2001, DOC 50-1281/001, Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers. Later: Wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en –banen met uitvoering via KB van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques.

⁵ Werkgelegenheidsgraad moet begrepen worden als werkzaamheidsgraad.

2. Een sector in groei

Het systeem van de dienstencheques kende de voorbije jaren een enorme groei, zowel qua aantal erkende dienstencheque-ondernemingen, dienstenchequewerknemers, dienstenchequegebruikers als aangevraagde dienstencheques. In het kader van de dienstencheques werden in België 2.754 ondernemingen erkend, waarvan er 1.198 gevestigd zijn in het Vlaamse Gewest, 1066 in het Waalse gewest en 490 in het Brussels Hoofdstedelijk gewest (toestand eind december 2011). Van december 2010 tot december 2011 waren en cumulatief 830.804 dienstencheque-gebruikers actief, waarvan 501.621 uit het Vlaamse gewest. Sinds de invoering van het stelsel van de dienstencheques en tot en met eind december 2011 werden er in België 475.536.963 dienstencheques aangekocht door de gebruikers. Van dit aantal werden er 302.166.244 in het Vlaamse Gewest aangekocht (cfr. Tabel 1 in bijlage).

In dezelfde periode maakten daarnaast nog 4155 zelfstandigen waarvan 2.638 uit het Vlaamse gewest gebruik van dienstenscheques in het kader van moederschapshulp ten gunste van vrouwelijke zelfstandigen⁶. Vanaf het begin van de maatregel tot en met eind december 2011 werden er in België 2.162.850 dienstencheques gekocht voor het verlenen moederschapshulp. Van dit aantal werden er 1.406231 aangekocht in het Vlaamse Gewest.⁷

3. De activiteiten waarvoor dienstencheques kunnen worden ingezet

KB van 12 december 2001

Het KB van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques lijst de activiteiten op ten gunste van particulieren die in België woonachtig zijn. Het betreft huishulp van huishoudelijke aard waarbij er een onderscheid wordt gemaakt tussen toegelaten activiteiten verricht in de woonplaats van de gebruiker en toegelaten activiteiten verricht buiten de woonplaats van de gebruiker:

- Activiteiten in de woonplaats van de gebruiker, namelijk schoonmaken van de woning met inbegrip van de ramen, wassen en strijken, kleine occasionele naaiwerken, bereiden van maaltijden.
- Activiteiten buiten de woonplaats van de gebruiker, namelijk boodschappen-dienst, begeleid vervoer van personen met beperkte mobiliteit, strijken met inbegrip van verstelwerk van het te strijken linnen.

⁶ Geografische verdeling op basis van domicilie gebruikster.

⁷ Geografische verdeling op basis van sociale zetel erkende onderneming.

Het gebruik van dienstencheques voor huishulp is niet toegelaten voor personen die in een home verblijven of in een andere instelling voor collectief verblijf gehuisvest zijn (met uitzondering van service flats).

Vanaf 1 januari 2006 werd het stelsel uitgebreid naar moederschapshulp. Om zelfstandig werkende vrouwen tijdens of na het bevallingsverlof bij te staan, hebben zij recht op moederschapshulp onder de vorm van dienstencheques. De dienstencheques worden ingeruild om thuis een beroep te kunnen doen op de diensten van een persoon (één cheque/uur) die taken van huishoudelijke aard verricht. De aankoopprijs wordt ten laste genomen door het sociaal verzekeringsfonds. Een zelfstandige die na 1 januari 2006 bevalt, heeft recht op 105 dienstencheques. Sinds 1 januari 2009 kan men dienstencheques ook tijdens de moederschapsrust gebruiken.

De huidige situatie in cijfers

Uit de Tabellen 2 en 3 in bijlage blijkt dat dienstencheques voornamelijk worden ingezet voor het schoonmaken van de woning: 63,6% van de dienstenchequegebruikers zet hiervoor dienstencheques in. Dienstencheques worden het minst vaak ingezet voor de activiteiten boodschappendienst en begeleid vervoer van personen met beperkte mobiliteit. 0,6% van de Vlaamse gebruikers zetten dienstencheques in voor mindermobielenvervoer.

Dit weerspiegelt zich in het aandeel van deze activiteiten op bedrijfsniveau. Het schoonmaken van de woning is wederom de belangrijkste activiteit. Mindermobielenvervoer en boodschappendienst zijn de minst belangrijke activiteiten. Het type van dienstencheque-onderneming speelt hierbij een rol. Voor vzw's is mindermobielenvervoer een belangrijker activiteit dan voor de overige types van dienstencheque-ondernemingen (gewicht van 5,6%)⁸.

4. Bevoegdheidsoverdracht in het kader van de zesde staatshervorming

Aanvankelijk stond de gewestelijke overheid in voor de erkenning van de ondernemingen. Sinds 1 januari 2004 draagt de federale overheid de volledige budgettaire last voor de dienstencheques voor huishulp van huishoudelijke aard én staat in voor de erkenning van de ondernemingen (natuurlijke personen of rechtspersoon wiens activiteit of doel ten minste gedeeltelijk bestaat in het leveren van de afgebakende activiteiten). Het bestaande stelsel van dienstencheques werd aldus een volledig federale aangelegenheid.

Door de overheveling van arbeidsmarktbevoegdheden van de federale overheid naar de deelstaten in het kader van de zesde staatshervorming wordt het systeem van de dienstencheques gewestmaterie. Het Institutioneel akkoord somt een aantal aspecten van de dienstencheques op.

⁸ Idea Consult, *Evaluatie van het stelsel van de dienstencheques voor buurtdiensten en –banen*, 2010, 2011, p. 17, 26, 27.

- Wat betreft het doelgroepenbeleid als één van de overgehevelde bevoegdheden: “Regionalisering van de dienstencheques, met behoud op federaal vlak van de aspecten in verband met het arbeidsrecht, zoals die inzake de arbeidsvoorwaarden in de sector.” Hierbij wordt opgemerkt dat: “De regels die tot het arbeidsrecht en de sociale zekerheid behoren blijven federaal, evenals de voorzieningen voor sociaal overleg en het loonbeleid.”
- Wat betreft de overgehevelde fiscale uitgaven als één van de bevoegdheidsoverdrachten in andere beleidsdomeinen: “Materies waarvoor de Gewesten in de toekomst de exclusieve bevoegdheid zullen hebben en waarvoor de uitgaven zullen worden overgeheveld: fiscale uitgaven dienstencheques.
- Wat betreft de begrotingssynthese van de overhevelingen (nieuwste ramingen):
 - Arbeidsmarkt: Dienstencheques (enkel deel SZ) 1.444,0 mio
 - Fiscale uitgaven: Belastingkrediet dienstencheques 131,0 mio (dit is het totale bedrag inclusief de fiscale aftrek op basis van verkochte cheques in 2008)

De overgedragen middelen voor dienstencheques maken deel uit van de dotatie voor arbeidsmarktbeleid. Deze enveloppe wordt voor 90% expliciet overgedragen als geheel van middelen in te zetten voor het domein werk. De overige 10% wordt eveneens doorgestort naar de gewesten en de gemeenschappen, maar komt in het overgangsmechanisme (sokkel) terecht. De deelstaten beschikken bij de overdracht met andere woorden over de totaliteit van de middelen⁹, die ze integraal kunnen besteden aan de oorspronkelijke doelstelling, namelijk de dienstencheques.

5. De dienstenchequewerknemers

Uit de doelstellingen kan worden afgeleid dat het systeem van de dienstencheques op de eerste plaats als tewerkstellingsmaatregel was bedoeld, m.a.w. met het oog op jobcreatie. Gezien het type van activiteiten komt het instrument van dienstencheques tegemoet aan kortgeschoolden. Daarbij wordt in het bijzonder de transitie naar werk van niet-werkende werkzoekenden (incl. leefloners) en herintreders beoogd.

In de wet houdende diverse bepalingen van 28 december 2011 is een wettelijke bepaling voorzien (artikel 77) die de koning de mogelijkheid voorziet biedt om bijkomende voorwaarden op te leggen bij de aanwerving van dienstenchequewerknemers. In de federale begrotingsnotificatie voor 2012 staat dat er maatregelen zullen getroffen worden zodat 60% van de nieuwe dienstenchequebanen naar UVW'ers en/of leefloners zou gaan. *Het betreffende KB dat de maatregel vorm moet geven, is nog niet verschenen.*

Naast de verhoging van de werkzaamheidsgraad, is ook de bestrijding van illegale arbeid een belangrijke doelstelling van het dienstenchequesysteem. Het afschaffen van dit systeem of het opdrijven van de kostprijs, kan zwartwerk terug in de hand werken.

⁹ De 90 % wordt geïndexeerd en groeit à rato van 70 % van de groei van het BBP, de 10% blijft 10 jaar ongewijzigd. Anderzijds wordt de 90% werk horizontaal verdeeld in functie van regionale opbrengst personenbelasting.

De transitie naar werk wordt ook door andere maatregelen bewerkstelligd. Deze spelen enerzijds in op de vraag, anderzijds op het aanbod.

Het dienstenchequesysteem wordt ook ingezet bij de transitie van werk naar werk, met name als instrument voor mobiliteit op de arbeidsmarkt. Cijfers van IDEA Consult over de voormalige beroepssituatie van dienstenchequewerknemers (anno laatste kwartaal 2009) geven een indicatie van dit fenomeen: 44% van de dienstenchequewerknemers (telling 2009) werkten in 2007 ook reeds binnen dit systeem; 22% van de dienstenchequewerknemers (telling 2009) waren tijdens het laatste kwartaal van 2007 loontrekkend (cfr. Tabel 4 in bijlage).

6. Uiteenlopende ondernemingen kunnen een erkenning krijgen

Erkenningscriteria

Artikel 2 van de Wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en –banen lijst de voorwaarden op om erkend te worden als dienstencheque-onderneming. Om een erkenning te krijgen, moet de onderneming aan een aantal voorwaarden voldoen, waaronder:

1. als de onderneming nog een andere activiteit uitvoert dan de dienstenchequeactiviteiten moet zij in haar schoot een "sui generis afdeling" oprichten die zich specifiek inlaat met de tewerkstelling in het kader van de dienstencheques;
2. de onderneming verbindt er zich toe de loons- en arbeidsvoorwaarden na te leven die op haar van toepassing zijn;
3. er mogen geen achterstallige belastingen, noch achterstallige sociale bijdragen verschuldigd zijn;
4. de onderneming mag niet in staat van faillissement verkeren;
5. de onderneming moet hebben deelgenomen aan de door de RVA georganiseerde informatiesessie over de dienstencheques.

De Ministerraad keurde op 20 april 2012 het ontwerp van de programmawet goed. Op initiatief van Minister van Werk Monica De Coninck wordt daarin een wettelijke basis gelegd voor een verdere professionalisering en betere controle op de sector van de dienstencheque-bedrijven. Dit plan omvat onder andere volgende maatregelen:

- borgstelling bij RVA bij aanvraag erkenning als dienstencheque-onderneming;
- het hebben van een afbetalingsplan voor de aflossing van schuld(en) en de naleving van dat plan zullen, ongeacht het bedrag van de schuld, voortaan niet langer een garantie zijn dat de onderneming haar erkenning blijft behouden. Ook als de schulden lager zijn dan 2.500 € zal dit niet langer het geval zijn. Voor deze ondernemingen kan, na advies van de erkenningscommissie, de erkenning worden ingetrokken;
- de mogelijkheid wordt voorzien om de erkenning in te trekken van de onderneming indien leidinggevende personen betrokken waren bij andere ondernemingen.

gen waarvan de erkenning werd ingetrokken en of indien de leidinggevende personen betrokken waren bij een faillissement naar rechtspersonen.

Daarnaast werd in de begrotingsnotificatie werk opgenomen dat een onderneming bij een erkenningsaanvraag een businessplan goedgekeurd door een boekhouder moet voorleggen. In het kader van een grotere transparantie zullen dienstencheque-ondernemingen met een sui generis afdeling (d.i. een afdeling opgericht binnen een onderneming die al een andere activiteit heeft en die wil toetreden tot het stelsel van de dienstencheques) een aparte boekhouding moeten bijhouden voor deze sui generis afdelingen. Controle door de inspectiediensten alsook het opvolgen van de rendabiliteit van de verschillende afdelingen wordt op die manier eenvoudiger.

Erkenningscommissie

De wettelijke basis van de erkenningscommissie wordt voorzien door art 2ter van KB van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques. De commissie wordt opgericht binnen de RVA die ook instaat voor het secretariaat van de commissie. De erkenningscommissie moet advies verstrekken over de toekenning of de intrekking van de erkenning van de ondernemingen. De commissie is samengesteld uit:

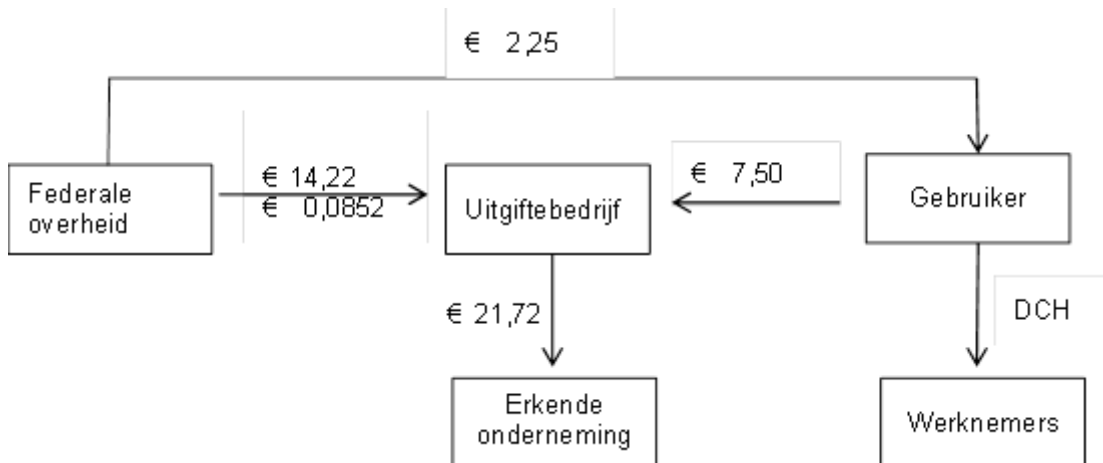
- een voorzitter als vertegenwoordiger van de Minister van Werk en een plaatsvervanger;
- drie werkende leden en drie plaatsvervangende leden die zijn voorgedragen door de meest representatieve werknemersorganisaties;
- drie werkende leden en drie plaatsvervangende leden die zijn voorgedragen door de meest representatieve werkgeversorganisaties;
- een werkend lid en een plaatsvervangend lid als vertegenwoordiger van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening;
- een werkend lid en een plaatsvervangend lid als vertegenwoordiger van de Algemene Directie Werkgelegenheid en Arbeidsmarkt - Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg;
- een deskundige van de Federale Overheidsdienst Financiën en een deskundige van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid.

Types van erkende dienstencheque-ondernemingen

Momenteel kunnen uiteenlopende organisaties een erkenning krijgen als dienstencheque-onderneming. Conform de indeling zoals gehanteerd door de RVA gaat het om handelsvennootschappen, interimkantoren, vzw's, pwa's, ocmw's en gemeenten, invoegbedrijven en natuurlijke personen. In het institutioneel akkoord wordt de erkenning van dienstencheque-ondernemingen overgedragen aan de Gewesten. Tabellen 5 t.e.m. 9 in bijlage geven meer inzicht in de diversiteit van dienstencheque-ondernemingen.

7. Het budgettaire kader

Schema 1 Basismodel van de huidige geldstromen per uitgifte, gebruik en inning van een dienstencheque

Bovenstaande financiële stromen:

- van de federale overheid aan het uitgiftebedrijf:
 - federale tegemoetkoming van 13,91 euro / dienstencheque voor alle cheques besteld tussen 01/05/2011 en 31/01/2012 en 14,22 euro / dienstencheque voor alle cheques besteld vanaf 1 februari 2012 (federale tegemoetkoming is onderworpen aan een systeem van structurele indexerings en in januari 2012 werd de spilindex overschreden);
 - onkostenvergoeding van 0,0852 euro / dienstencheque.
- van de federale overheid aan de dienstenchequegebruiker: fiscale aftrek van 2,25 euro / dienstencheque (30 % korting via de personenbelasting);
- van de dienstenchequegebruiker naar het uitgiftebedrijf: gebruikersbijdrage van 7,5 euro/dienstencheque. Vanaf 1 januari 8,5 euro;
- van het uitgiftebedrijf aan de erkende onderneming: het uitgiftebedrijf stort de federale tegemoetkoming & de gebruikersbijdrage door aan de erkende dienstencheque-onderneming: 20,8 euro + (20,8 X 30%);

Andere elementen met impact op de kostprijs van het systeem voor de overheid zijn:

- Vrijstelling BTW-bijdrage
- Tewerkstellingsmaatregelen
- Vergoeding opleidingsfonds
- Terugverdieneffecten
-

De budgettaire impact op lange termijn is een belangrijk aandachtspunt voor de toekomst. Om dit in te perken besliste de Ministerraad om vanaf 1 januari 2013 het maximaal aantal dienstencheques dat elke gebruiker kan aanschaffen, te beperken tot 8 cheques per week per gebruiker. Hierdoor wordt het maximaal aantal aan te schaffen

cheques beperkt tot 400 per jaar. Het maximaal aantal per gezin wordt evenredig verminderd tot 800 vanaf 2013.

Boven dit plafond van maximaal aantal dienstencheques zal een individuele persoon nog 100 cheques kunnen aanschaffen. De prijs voor deze bijkomende cheques zal één euro hoger liggen dan voor de cheques beneden dit plafond. De maatregel is niet van toepassing voor de personen voor wie een afwijkende regeling geldt. In 2011 werden er 109.101.714 dienstencheques aangekocht door 844.347 gebruikers. Dat is gemiddeld 129 dienstencheques per persoon.

Diverse onderzoeken suggereren mogelijke kostenbeheersingspistes die impact kunnen hebben op de gebruiker, op de dienstencheque-ondernemingen en op de overheadkosten.

8. Controle en inspectie

De nota “Inventarisatie impact zesde staatshervorming” vermeldt: “De verschillende verslagen en rapporteringen met betrekking tot dienstencheques tonen aan dat een gedegen opvolging en controle noodzakelijk is met het oog op de bestrijding van misbruiken. De overdracht naar de Gewesten zal derhalve een belangrijke impact hebben op de controlecapaciteit van de bevoegde inspectiediensten.”

In het eerder vermeld ontwerp van programmawet dat op 20 april 2012 door de Ministerraad werd goedgekeurd, komen volgende zaken over fraude en controle aan bod.

- Dienstenchequewerknemers worden aangegeven in uren op de DmfA-aangiften aan de RSZ en een code wordt voorzien zodat de uren gepresteerd met dienstencheques te onderscheiden zijn van de andere bezoldigde uren (bv. Voor feestdagen, gewaarborgd loon, ...).
- Binnen de Werkgroep Inspectie Lokale Dienstenondernemingen zullen de verschillende overheidsdiensten samenwerken tot het opmaken van een profielschets. Dit zal toelaten anomalieën vast te stellen waardoor de bevoegde inspectiediensten doelgerichte controles kunnen uitvoeren.
- Bij vaststelling van inbreuken zal de inruilwaarde per dienstencheque verminderd worden met 5 euro. Deze 5 euro zal als borg worden geplaatst bij de RVA ter dekking van de eventuele schulden of teruggestort worden op het ogenblik dat de onderneming zich in regel stelt.
- Specifieke sancties op de regelgeving met betrekking tot de regelgeving dienstencheques zullen worden opgenomen in het Sociaal strafwetboek. De sancties zullen worden geactualiseerd en ingedeeld in de vier gebruikelijke schalen.

Referentielijst

Departement Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid, *Inventarisatie impact zesde staatshervorming: Bijlage Fiches*, 2012.

Idea Consult, *Evaluatie van het stelsel van de dienstencheques voor buurtdiensten en –banen*, 2010, 2011.

Pacolet J. e.a., *Bomen groeien niet tot in de hemel. De werkelijke kostprijs van de dienstencheques*, HIVA, Leuven, 2010.

PriceWaterhouseCoopers, *Financiële audit van het stelsel van dienstencheques voor buurtdiensten en –banen*, FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

Bijlage

Tabel 1 Aantal aangekochte Dienstencheques¹⁰

	Door gebruikers aangekochte dienstencheques			
	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	Het rijk
2003		710.213	63.291	773.504
2004	195.320	6.094.769	1.821.172	8.111.261
2005	688.748	14.635.928	4.989.137	20.313.813
2006	1.659.061	24.938.905	9.331.546	35.929.512
2007	3.379.182	34.891.212	14.909.525	53.179.919
2008	5.640.336	47.211.727	20.744.843	73.596.906
2009	7.586.882	48.108.564	22.519.271	78.214.717
2010	10.381.980	59.300.065	27.071.321	96.753.366
jan-11	1.026.875	5.494.912	2.417.540	8.939.327
feb-11	956.619	5.288.302	2.367.884	8.612.805
ma-11	1.112.796	5.846.500	2.617.007	9.576.303
apr-11	935.511	5.143.786	2.313.769	8.393.066
mei-11	1.173.227	6.048.618	2.792.728	10.014.573
jun-11	1.044.212	5.466.747	2.439.207	8.950.166
jul-11	773.123	4.203.147	1.985.926	6.962.196
aug-11	849.957	5.030.282	2.317.192	8.197.431
sept-11	1.145.492	5.909.852	2.602.289	9.657.633
okt-11	1.172.332	5.898.254	2.645.622	9.716.213
nov-11	1.160.930	5.885.676	2.615.953	9.662.559
dec-11	1.212.202	6.058.785	2.710.706	9.981.693
TOTAAL	42.094.790	302.166.244	131.275.929	475.536.963

Bron: RVA Door gebruikers aangekochte dienstencheques

¹⁰ Niet inbegrepen: de dienstencheques 'moederschapshulp'.

Tabel 2 Aandeel gebruikers naar type activiteit (per regio) in 2010

Type activiteit	Vlaanderen (N=4446)	Totaal (N=7183)
Schoonmaak van de woning	63,6%	62,1%
Wassen en/of strijken in huis	16,8%	16,5%
Bereiden van maaltijden	1,2%	1,1%
Kleine occasionele naaiwerken	1,2%	1,3%
Strijken buitenshuis	15,6%	17,4%
Boodschappendienst	0,7%	0,5%
Mindermobielenvervoer	0,6%	0,5%
Ander	0,3%	0,4%

Bron: IDEA Consult op basis van enquête bij gebruikers (2010) pag. 17 - % van aantal antwoorden en niet van individuen -

Tabel 3 Aandeel activiteiten per bedrijf en regio in 2010

Type activiteit	Vlaanderen (N=4446)	Totaal (N=7183)
Schoonmaak van de woning	69,6%	72,0%
Wassen en/of strijken in huis	6,5%	7,2%
Bereiden van maaltijden	0,8%	0,9%
Kleine occasionele naaiwerken	0,3%	0,5%
Strijken buitenshuis	19,5%	16,6%
Boodschappendienst	0,8%	1,1%
Mindermobielenvervoer	2,5%	1,6%

Bron: IDEA Consult op basis van enquête bij bedrijven (2010) pag. 26

Tabel 4 Instroom dienstencheque-werknemers

Voormalige beroepssituatie (anno laatste kwartaal 2007)	%
Zelfstandig en helper	2%
Inactief	4%
Werkzoekend	9%
Andere	20%
Loontrekkend	22%
Dienstencheques	44%
Totaal	100%

Tabel 5 Aantal dienstencheque-ondernemingen naar type onderneming en regio volgens maatschappelijke zetel in 2010

Type dienstencheque-onderneming	Vlaanderen (N=1209)	Totaal (N=2291)
Handelsvennootschap	42,6%	44,6%
Interim	1,6%	1,2%
Invoegbedrijf	2,1%	4,4%
VZW	11,2%	13,3%
OCMW en gemeenten	15,6%	10,7%
PWA	13,0%	10,1%
Natuurlijke personen	13,9%	15,7%

Bron: Idea Consult (p 25) op basis van gegevens RVA (2010)¹¹

Tabel 6 Aantal dienstencheque-werknemers naar type onderneming in 2010

Type dienstencheque-onderneming	Aantal werknemers
Handelsvennootschap	61.996
Interim	21.327
Invoegbedrijf	11.362
VZW	18.901
OCMW en gemeenten	7.278
PWA	11.430
Natuurlijke personen	4.621
Totaal	136.915

Bron: Idea Consult (p 43) op basis van gegevens RVA (2010)

Tabel 7 Aantal dienstencheque-werknemers per omkaderingspersoneelslid naar type onderneming in 2010

Type dienstencheque-onderneming	Verhouding WN/omkadering
Handelsvennootschap	35
Interim	133
Invoegbedrijf	20
VZW	27
OCMW en gemeenten	17

¹¹ Deze indeling per type gebeurt via de antwoorden die de ondernemingen zelf aankruisen op hun antwoordformulier van de jaarlijkse RVA-enquête. Dit zorgt voor enige vertekening gezien sommige ondernemingen in meerdere categorieën passen, zoals invoegbedrijven. Interimbedrijven hebben vaak ook zelfstandige handelsvennootschappen voor dienstencheques.

PWA	24
Natuurlijke personen	42
Totaal	33

Bron: Idea Consult (p 79) op basis van gegevens RVA (2010)

Tabel 8 Aandeel opgeleide werknemers naar type onderneming in 2009

Type dienstencheque-onderneming	Opgeleide WN/feitelijke werknemers 2009 (via mid-delen opleidingsfonds)
Handelsvennootschap	10,5%
Interim	12,6%
Invoegbedrijf	57,2%
VZW	46,9%
Gemeenten	13,5%
OCMW	37,8%
PWA	33,9%
Natuurlijke personen	1,8%
Totaal	23,0%

Bron: FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg in Idea Consult (p 75)

Tabel 9 % Ondernemingen dat opleidingen bood in 2010

Type dienstencheque-onderneming	Opleiding	Begeleiding	Geen van beide
Handelsvennootschap	34,1%	55,3%	10,5%
Interim	65,1%	26,0%	8,8%
Invoegbedrijf	78,3%	21,7%	0,0%
VZW	58,7%	31,2%	10,1%
Gemeenten/OCMW	71,8%	15,4%	12,8%
PWA	68,6%	11,4%	20,0%
Natuurlijke personen	12,2%	64,6%	23,2%
Totaal België	42,7%	44,0%	13,3%
Totaal Vlaanderen	53,2%	36,3%	10,5%

Bron: Idea Consult (p 77) op basis van ondernemingsenquête (2010)